सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ को उपदफा (३) तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ को प्रयोजनार्थ

(२०८१ माघ महिनादेखि २०८१ चैत्रमसान्तसम्म)

अर्थ मन्त्रालय

सिंहदरबार

वैशाख, २०८२

www.mof.gov.np

१. अर्थ मन्त्रालयको संक्षिप्त परिचयः

पृष्ठभूमिः

मुलुकको आर्थिक, वित्तीय तथा मौद्रिक व्यवस्थापन, समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व तथा आर्थिक विकासका क्षेत्रसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण गतिविधिको व्यवस्थापन अर्थ मन्त्रालयको प्रमुख जिम्मेवारी हो। सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन, राजस्व संकलन, वैदेशिक सहायताको परिचालन तथा व्यवस्थापन, नेपाल सरकारको आर्थिक प्रशासन, बैंकिङ्ग तथा वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन, विदेशी विनिमय, बिमा र पुँजी बजारको व्यवस्थापन र नियमन, सार्वजनिक संस्थानको समग्र नीतिगत विषय तथा नेपाल सरकारको आर्थिक नीति एवम् बजेट तर्जुमा र कार्यान्वयन अर्थ मन्त्रालयको जिम्मेवारीमा रहेको छ।

दीर्घकालीन सोचः

सबल आर्थिक तथा वित्तीय व्यवस्थापनबाट अर्थतन्त्रको क्षमता अभिवृद्धि गरी दिगो, फराकिलो तथा उच्च दरको आर्थिक वृद्धि र सामाजिक न्याय सहितको विकासमा योगदानमार्फत सबल, समृद्ध र समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने।

उद्देश्यः

सार्वजनिक वित्तको प्रभावकारी र समुचित उपयोगबाट आर्थिक विकास, समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व र अर्थतन्त्रको सुदृढीकरणमा सहयोग पुर्‍याउने।

रणनीतिः

- दक्ष, व्यावसायिक, स्वच्छ, सुदृढ एवम् करदातामैत्री कर प्रशासनको विकास गरी प्रक्रियागत सरलीकरण र सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाई करयोग्य सवै किसिमका आर्थिक क्रियाकलापलाई करको दायरामा ल्याउने।
- सार्वजनिक खर्चलाई राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा प्रभावकारी र न्यायोचित रूपमा विनियोजन गरी उच्च आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने।
- सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी, प्रभावकारी र अनुशासित तुल्याउने।
- वैज्ञानिक, अनुमानयोग्य र पारदर्शी राजस्व प्रणालीको विकासबाट निजी लगानीमैत्री वातावरण सिर्जना गरी उत्पादनमूलक उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्धन र औद्योगिक संरक्षण प्रदान गर्ने।
- वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी कानुनको कार्यान्वयन गर्दै पारदर्शी र उत्तरदायी आर्थिक तथा वित्तीय सूचना प्रणाली अवलम्वन गर्ने।
- निकासा, लेखाङ्कन र अन्तरिक लेखापरीक्षण लगायतका सरकारी लेखा, सरकारी खर्च र राजस्वको नियमनको कार्य गर्ने।
- अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन गर्दा सबै क्षेत्र, वर्ग र समुदायको सन्तुलित विकासमा ध्यान दिने।
- उच्च आर्थिक वृद्धिदर हासिल गर्ने, उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउने, रोजगारीका अवसरहरु व्यापक रूपमा सिर्जना गर्ने निकासीजन्य उत्पादनका क्षेत्रमा बाह्य सहायता परिचालन गर्ने।
- अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायतालाई मुलुकको विकासका पूर्वसर्त मानिने क्षेत्र र विषयमा केन्द्रित गर्ने।

- राष्ट्रिय बजेट प्रणालीमा आवद्ध हुनेगरी अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता प्राप्त गर्ने र सहायता व्यवस्थापन सूचना प्रणाली सुदृढ गरी पारदर्शिता अभिवृद्धि गर्ने।
- अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी तुल्याउँदै वित्तीय सङ्घीयता कार्यान्वयनमार्फत स्रोत र साधनको उच्चतम प्रतिफलयुक्त ढङ्गले परिचालन गर्ने।
- वित्तीय संस्था र वित्तीय उपकरणहरूको माध्यमबाट उत्पादन र बजारको सुदृढीकरण गरी सक्षम वित्तीय प्रणालीको विकास गर्ने।
- निजीकरण भएका संस्थानको कार्यकुशलता अनुगमन गर्दै सरकारी स्वामित्वमा सञ्चालित संस्थानहरूको व्यावसायिक सञ्चालन गर्ने।
- आन्तरिक ऋण परिचालन गर्दा निजी क्षेत्रलाई स्रोतको अभाव नहुने गरी राष्ट्रिय प्राथामिकता प्राप्त विकास कार्यक्रममा परिचालन गर्ने।
- आन्तरिक ऋण व्यवस्थापन र बाह्य ऋण व्यवस्थापनलाई एकीकृत रूपमा छुट्टै निकायमार्फत सञ्चालन गर्ने।

२. कार्यक्षेत्रः

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिम यस मन्त्रालयले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्य देहाय अनुसार रहेका छन्ः

- आर्थिक अवस्थाको विश्लेषण, आर्थिक तथा वित्त सम्बन्धी नीतिको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- आर्थिक साधनको बाँडफाँट, कुल राष्ट्रिय लगानी प्रक्षेपण र वित्तीय व्यवस्थापन,
- समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व, मूल्यस्थिरता सम्बन्धी नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- विकास सहायता नीतिको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन,
- केन्द्रीय बैंक सञ्चालन, नियमन र मौद्रिक तथा कर्जा नीति,
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू सम्बन्धी नीति, कानुन, समन्वय र नियमन,
- विदेशी मुद्रा सम्बन्धी कानुन, नियमन तथा नियन्त्रण,
- आर्थिक तथा सामाजिक विकास र मुद्रा तथा बैङ्किङ सम्बन्धी द्विपक्षीय, बहुपक्षीय अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसँग सम्पर्क र समन्वय,
- वैदेशिक ऋण अनुदान तथा अन्य द्विपक्षीय र बहुपक्षीय सहायता सम्बन्धी सन्धि, सम्झौता र कार्यान्वयन,
- सङ्घीय सञ्चितकोष वा सङ्घीय सरकारी कोष सञ्चालन, राजस्व र व्ययको अनुमान, विनियोजन ऐन, पूरक अनुमान, पेश्की खर्च, उधारो खर्च, आकस्मिक कोष र अन्य सरकारी कोष,
- बजेट तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन,
- सरकारी जमानत,
- सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको आन्तरिक र वैदेशिक ऋण एवम् अनुदान सम्बन्धी नीति, कानुन र नियमन,
- तलब, भत्ता तथा उपदान निवृत्तिभरण लगायतका सेवा सुविधा र आर्थिक दायित्व सम्बन्धी विषय,
- सङ्घ प्रदेश र स्थानीय तहको सार्वजनिक पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति कानुन र मापदण्ड,

- सरकारी बाँकी रकमको अभिलेखीकरण र असुली,
- राजस्व सम्बन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड, योजना, प्रक्षेपण, कार्यान्वयन र नियमन,
- राजस्व प्रशासनको सञ्चालन र सुदृढीकरण,
- सार्वजनिक खर्च सम्बन्धी नीति, कानुन कार्यान्वयन र नियमन,
- आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
- लेखा तथा लेखापरीक्षण प्रणाली,
- सरकारी लगानी र लाभांशको लेखा व्यवस्थापन,
- सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धी नीति, कानुन कार्यान्वयन, समन्वय र नियमन,
- सङ्घीय विनियोजन, राजस्व, विभाज्य कोष, धरौटी, कार्य सञ्चालन कोष र अन्य सरकारी कोष तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन,
- भन्सार, अन्तःशुल्क, मूल्य अभिवृद्धि कर, आयकर, राहदानी शुल्क, भिसा शुल्क, पर्यटन दस्तुर एवम् अन्य कर तथा गैरकर, सेवा शुल्क, दस्तुर लगायतका सेवा शुल्कहरूको लक्ष्य निर्धारण, प्रशासन, सङ्कलन र बाँडफाँट,
- कर तथा भन्सार राजस्व सम्बन्धी द्विपक्षीय, क्षेत्रीय, बहुपक्षीय समन्वय सन्धि, सम्झौता, समझदारी, कार्यान्वयन र नियमन,
- राजस्व सम्बन्धी तथ्याङ्क अभिलेखन र सूचना आदान प्रदान,
- धितोपत्र तथा कमोडिटी बजार सम्बन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड र नियमन,
- बिमा सम्बन्धी नीति कानुन मापदण्ड र नियमन,
- सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा राजस्व र प्राकृतिक स्रोत उपयोग वा लाभको बाँडफाँट सम्बन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड र कार्यान्वयन,
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सम्पर्क मन्त्रालयको कार्य,
- महालेखापरीक्षकको कार्यालयको सम्पर्क मन्त्रालयको कार्य,
- निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष, कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष, अवकास कोषको कार्य अनुगमन गर्ने कार्य,
- सरकारी स्वामित्वमा भएका संस्थानको नियमन, नियन्त्रण, समन्वय र निर्देशन तथा तलब, भत्ता, बोनस, लगानी र लाभांश सम्बन्धी नीति निर्धारण,
- राजस्व र आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी तालिम अध्ययन र अनुसन्धान,
- सार्वजनिक संस्थानहरू र निजीकरण सम्बन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड, अनुगमन र नियमन,
- मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको सञ्चालन र नियमन,
- नेपाल लेखापरीक्षण सेवाको सञ्चालन।

अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृत संगठन संरचना

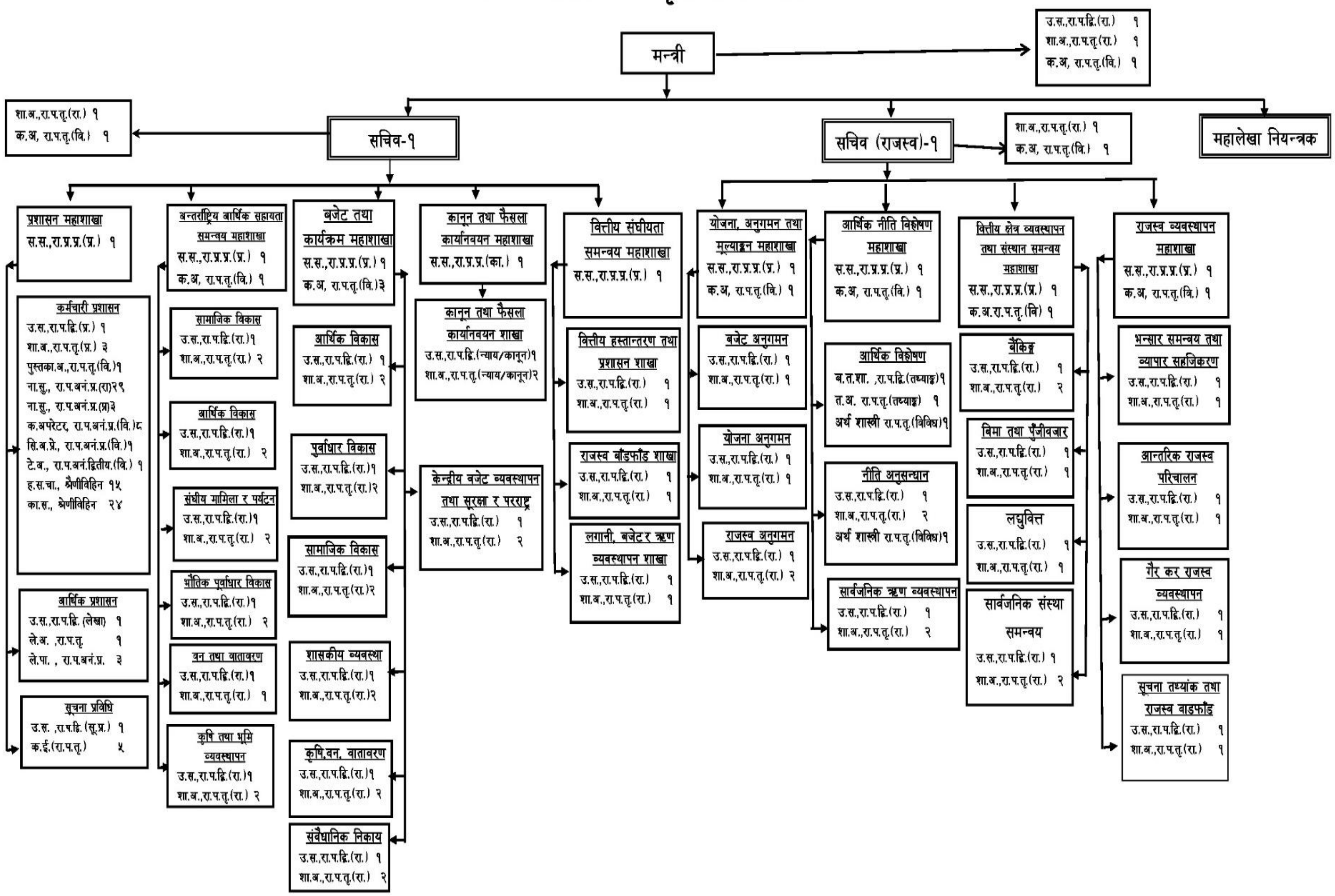

३. अर्थ मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका एवम् मापदण्डको विवरणः

अर्थ मन्त्रालयलाई निर्दिष्ट गरिएका कार्यहरू सम्पादन गर्ने सिलसिलामा मन्त्रालय र अर्न्तगतका निकायहरूले देहाय अनुसारको कानुनको प्रयोग तथा परिपालना गर्नु पर्दछ।

ऐनहरू

- निकासी पैठारी (नियन्त्रण) ऐन, २०१३
- कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९
- विदेशी विनिमय (नियमित) गर्ने ऐन, २०१९
- राष्ट्रिय बिमा संस्थान ऐन, २०२५
- मदिरा ऐन, २०३१
- राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१
- नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७
- बिमा ऐन, २०७९
- निजीकरण ऐन, २०५०
- मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
- अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय कारोबार ऐन, २०५४
- आयकर ऐन, २०५८
- अन्तःशुल्क ऐन, २०५८
- नेपाल राष्ट्र बैङ्क ऐन, २०५८
- बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली ऐन, २०५८
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३
- सुरक्षित कारोबार ऐन, २०६३
- भन्सार ऐन, २०६४
- बैङ्किङ कसुर तथा सजाय ऐन, २०६४
- बैङ्क तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३
- निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४
- वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी ऐन, २०७४
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५
- योगदानमा आधारित निवृत्तभरण कोष ऐन, २०७५
- भुक्तानी तथा फछ्र्यौट ऐन, २०७५
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन ऐन, २०७९
- आर्थिक ऐन, २०८१
- ऋण तथा जमानत ऐन, २०८१
- विनियोजन ऐन, २०८१

- भन्सार महशुल ऐन, २०८१

नियमावलीहरू

- मदिरा नियमावली, २०३३
- बिमा नियमावली, २०४९
- मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
- बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली नियमावली, २०५८
- आयकर नियमावली, २०५९
- अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९
- धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०६३
- धितोपत्र बजार सञ्चालन नियमावली, २०६४
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्बन्धी नियमावली, २०६४
- आर्थिक (कार्यविधि) नियमावली, २०६४
- भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
- भन्सार नियमावली, २०६४
- धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) नियमावली, २०६४
- धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) नियमावली, २०६४
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०६६
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड खरिद सम्बन्धी नियमावली, २०६६
- सामूहिक लगानी कोष नियमावली, २०६७
- धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७
- क्रेडिट रेटिङ्ग नियमावली, २०६८
- धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३
- वस्तु विनियम बजार सम्बन्धी नियमावली, २०७४
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड खरिद नियमावली, २०७४
- विशिष्टिकृत लगानी कोष नियमावली, २०७५
- हेजिङ्ग सम्बन्धी नियमावली, २०७५
- धितोपत्र सूचीकरण तथा कारोबार नियमावली, २०७५
- कर्जा सुरक्षण नियमावली, २०७५
- निक्षेप सुरक्षण नियमावली, २०७५
- योगदानमा आधारित निवृत्तभरण कोष नियमावली, २०७६
- प्राईभेट फर्म रजिष्ट्रेसन नियमावली (तेह्रौं संशोधन) नियमावली, २०७६
- कर्जा सुरक्षण (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०७७
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व पहिलो संशोधन नियमावली, २०७७

निर्देशिकाहरू

- आयकर निर्देशिका, २०६६ (तेस्रो संशोधन २०७७)
- अन्तःशुल्क निर्देशिका, २०६८ (परिमार्जित संस्करण २०७६)

- मूल्य अभिवृद्धि कर निर्देशिका, २०६९ (दोस्रो संशोधन २०७६)
- जग्गा तथा घर जग्गा निसर्गको पुँजीगत लाभकर सम्बन्धी निर्देशिका, २०७२ (पहिलो संशोधन २०७६)
- वैदेशिक भ्रमण व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७५
- कार्य सञ्चालन निर्देशिका, २०८१
- प्रदेश तथा स्थानीय तहको लागि लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट नमूना निर्देशिका, २०७७
- सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययिता कायम गर्ने निर्देशिका, २०७८
- ढुवानी सेवामा मूल्य अभिवृद्धि कर कार्यान्वयन निर्देशिका, २०८०

कार्यविधिहरू

- आर्थिक पुनरुद्धार कोष (स्थापना र सञ्चालन) कार्यविधि, २०७२
- नवीकरणीय उर्जा अनुदान (पहिलो संशोधन) नीति, २०७३
- प्रदेश र स्थानीय तहको सञ्चित कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७४
- ग्रामीण स्वावलम्बन कर्जा कार्यविधि, २०७५
- सामूहिक जिवन बीमा सञ्चालन कार्यविधि, २०७५
- सहुलियतपूर्ण कर्जाका लागि ब्याज अनुदान सम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७६
- राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूको सावधिक जीवन बिमा सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- रक्सौल अमलेखगञ्ज पेट्रोलियम पाइपलाइनमार्फत इन्धन ढुवानीका लागि भन्सार जाँचपास सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- सहलगानी सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
- व्यावसायिक निरन्तरता कर्जा प्रवाह कार्यविधि, २०७७
- कोभिड-१९ को महामारीबाट प्रभावित अतिविपन्न परिवार नगद हस्तान्तरण कार्यविधि, २०७८
- वैदेशिक रोजगार सेवा शुल्क र वैदेशिक पर्यटन शुल्क सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०
- विद्युतीय माध्यममार्फत मूल्य अभिवृद्धि कर फिर्ता सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०

नीति, मापदण्ड र आदेश

- अर्थ मन्त्रालयसम्बद्ध सार्वजनिक निकायका पदाधिकारी तथा सदस्यको नियुक्ति र मनोनयन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७३ (पहिलो संशोधन)
- घरजग्गा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७४
- अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको आचारसंहिता, २०७५
- बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७५
- अन्तराष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन नीति, २०७६
- प्रदेश तथा स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६
- प्रदेश तथा स्थानीय तह बजेट कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०७६
- नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारबीच समन्वय र सम्पर्क गर्ने सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७६
- एकीकृत सामाजिक सुरक्षा नीति, २०७६
- ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवाको पहिचान, विकास र उत्खनन् सम्बन्धी नीति, २०७७
- सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी तथा प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८

- आयोजनाको बहुवर्षीय ठेक्का सहमति सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) मापदण्ड, २०८०
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली दिग्दर्शन, २०८०

४. अर्थ मन्त्रालयले गर्ने कार्य र सेवाः

(क) माथि उल्लिखित कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका नीतिगत कार्य र

(ख) मन्त्रालयको दैनिक प्रशासन सञ्चालन सम्बन्धी कार्य।

५. सचिवालय, महाशाखा, जिम्मेवार अधिकारी र टेलिफोन नम्वरः

क्र.सं.	सचिवालय, महाशाखा	जिम्मेवार अधिकारी	फोन नं.
१.	माननीय उपप्रधान तथा अर्थमन्त्री	विष्णु प्रसाद पौडेल	४२११३९०
२.	सचिव	घनश्याम उपाध्याय	४२११३३२
३.	सचिव (राजस्व)	दिनेश कुमार घिमिरे	४२११८०४
५.	प्रशासन महाशाखा	सहसचिव थान प्रसाद पंज्ञानी	४२११३००
४.	राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा	सहसचिव उत्तर कुमार खत्री	४२११३१५
६.	बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा	सहसचिव श्रीकृष्ण नेपाल	४२११८०१
७.	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन महाशाखा	सहसचिव यज्ञ प्रसाद भट्टराई	४२११८१३
८.	वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखा	सहसचिव सेवन्तक पोखरेल	४२११३७७
९.	आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखा	सहसचिव शोभा कान्त पौडेल	४२११३२६
१०.	योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा	सहसचिव श्याम प्रसाद भण्डारी	४२००५३७
११.	अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता समन्वय महाशाखा	सहसचिव धनिराम शर्मा	४२११३७१
१२.	वित्तीय सङ्घीयता समन्वय महाशाखा	सहसचिव महेश बराल	४२११३१६

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधिः

(क) सूचना दिँदा लिनुपर्ने शुल्क/दस्तुर

- सूचना मागको निवेदन दिँदा कुनै शुल्क वा दस्तुर लाग्दैन।
- सामान्य आकारको (आठ दशमलव तीन इञ्च चौडाई र एघार दशमलव सात इञ्च लम्बाईसम्म साइज भएको) कागजमा तयार गरिएको वा रहेको दश पृष्ठसम्मको सूचना निःशुल्क उपलब्ध गराइनेछ।
- दश पृष्ठ भन्दा धेरै सूचना दिँदा निम्न अनुसार शुल्क लिइनेछ।
  - ➢ सामान्य आकारको (आठ दशमलव तीन इञ्च चौडाई र एघार दशमलव सात इञ्च लम्बाइसम्म आकार भएको) कागजमा तयार गरिएको वा रहेको दश पृष्ठभन्दा बढी सूचनाको लागि प्रति पृष्ठ पाँच रुपैंयाँ लाग्नेछ।
  - ➢ माथि उल्लेख भए भन्दा ठूलो आकारको कागजमा तयार गरिएको वा रहेको सूचनाको लागि प्रति पृष्ठ दश रुपैयाँ दस्तुर लाग्नेछ। सुरुका दश पेज निःशुल्क दिनुपर्ने बाध्यता यसमा रहने छैन।

- डिस्केट, सिडी र अन्य यस्तै प्रकारका डिजिटल माध्यम र प्रविधिद्वारा प्रदान गरिने सूचनाको लागि प्रति डिस्केट, सिडी बापत पचास रुपैयाँ दस्तुर लाग्नेछ।
- कुनै सूचना तयार गर्दा माथि लेखिए भन्दा बढी खर्च लाग्ने भएमा वास्तविक लागतको आधारमा दस्तुर लिइनेछ।
- सार्वजनिक निकायमा रहेका कुनै लिखत, सामग्री वा सो निकायको काम कार्यवाही अध्ययन वा अवलोकन वा सार्वजनिक महत्वको निर्माण कार्य भइरहेको स्थलको भ्रमण वा अवलोकन आधा घण्टाभन्दा बढी समय गर्ने भएमा प्रतिघण्टा प्रतिव्यक्ति पचास रुपैयाँ दस्तुर लाग्नेछ। तर सार्वजनिक पुस्तकालय र सार्वजनिक रूपमा निःशुल्क उपलब्ध गराइएको स्थानको अवलोकन बापत दस्तुर लाग्ने छैन।
- प्रचलित कानुनमा सूचना माग गर्दा लाग्ने दस्तुरको सम्बन्धमा छुट्टै व्यवस्था भएकोमा भने सोही बमोजिम दस्तुर लाग्नेछ।
- मुल्य राखी बिक्री वितरण गर्ने मुद्रित वा कुनै पनि माध्यमको सूचना सामग्रीको दस्तुर त्यसमा अंकित वा निर्धारित मुल्य बमोजिम नै हुनेछ।
- अर्थ मन्त्रालयको उद्देश्य र कार्यक्षेत्र भित्रका कामकारवाहीको प्रवर्धनका लागि वितरण गरिने सूचना-सामग्रीमा शुल्क लाग्ने छैन।

(ख) सूचना उपलब्ध गराए बापत शुल्क लिने तरिका

- सार्वजनिक निकायले सूचना दिंदा लिने दस्तुर बापतको रकम नगदै लिने वा कुनै खास बैङ्कमा जम्मा गरी सोको भौचर पेस गर्न लगाउन वा सो रकम बराबरको टिकट निवेदनमा टाँस गर्न लगाउन सक्नेछ।

(ग) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि

- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधिभित्र निवेदन प्राप्त भएपछि सूचना अधिकारीले तत्काल उपलब्ध गराउन सकिने प्रकृतिको सूचना भए तत्काल र तत्काल उपलब्ध गराउन नसकिने प्रकृतिको सूचना भए निवेदन प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र निवेदकलाई उपलब्ध गराइनेछ। कुनै व्यक्तिको जीउ ज्यानको सुरक्षासँग सम्बन्धित सूचना माग गरेको पाइएमा २४ घण्टाभित्र उपलब्ध गराइनेछ।
- अन्य विशेष ऐन नियममा अवधि तोकिएकोमा सोही बमोजिम हुनेछ।

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारीः

(क) निर्णय प्रक्रिया सम्बन्धमाः

- **मन्त्रालयले उपलब्ध गराउने सेवा सम्बन्धमाः**

  ➢सरकारी निर्णय प्रक्रिया सरलीकरण निर्देशिका, २०६५ बमोजिम।

- **सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम माग गरिने सूचना सम्बन्धमाः**

  ➢सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ बमोजिम।

(ख) निर्णय गर्ने अधिकारी सम्बन्धमाः

- मन्त्रीस्तरबाट
- सचिवस्तरबाट

८. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरणः

८.१ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को नेपाल सरकारको कुल बजेट रु. १८ खर्ब ६० अर्ब ३० करोड ३० लाख रहेकोमा चालु खर्च रु.११ खर्ब ४० अर्ब ६६ करोड ४५ लाख अर्थात् ६१.३१ प्रतिशत, पुँजीगततर्फ रु.३ खर्ब ५२ अर्ब ३५ करोड ४० लाख अर्थात् १८.९४ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्थातर्फ रु.३ खर्ब ६७ अर्ब २८ करोड ४५ लाख अर्थात् १९.७४ प्रतिशत विनियोजन भएको छ।

८.२ सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन

(क) अर्धवार्षिक सङ्घीय बजेट खर्चको अवस्था (रु.करोडमा): चालु आर्थिक वर्ष र गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनात्मक प्रगति विवरणः

शीर्षक	आ.व.२०८१/८२			आ.व.२०८०/८१			सार्वजनिक व्ययमा भएको वृद्धि %
	वार्षिक विनियोजन	चैत्रसम्मको व्यय	वार्षिक विनियोजनको तुलनामा व्यय %	वार्षिक विनियोजन	चैत्रसम्मको व्यय	वार्षिक विनियोजनको तुलनामा व्यय %	
चालु खर्च	११४०६७	६७८०९	५९.४५	११४१७८	६४४०३	५६.४१	५.२९
पूँजीगत खर्च	३,५२,३५	१०२९०	२९.२१	३०२०७	९७३८	३२.२४	५.६७
वित्तीय व्यवस्था	३,६७,२८	२१७५३	५९.२३	३०७४५	१६७९९	५४.६४	२९.४९
जम्मा	**१८,६०,३०**	**९९८५२**	**५३.६८**	**१७५१३१**	**९०९३९**	**५१.९३**	**९.८०**

स्रोतः बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा, महालेखा नियन्त्रक कार्यालय

क. चालुतर्फः गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्ममा ५.२९ प्रतिशतले खर्च वृद्धि भएको।

ख. पुँजीगततर्फः गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्ममा ५.६७ प्रतिशतले खर्च वृद्धि भएको।

ग. वित्तीय व्यवस्थातर्फः गत आर्थिक वर्षको साउन महिनादेखि असोज मसान्तसम्मको तुलनामा यस आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्ममा २९.४९ प्रतिशतले खर्च बृद्धि भएको।

- **समग्र कुल खर्च** गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्ममा ९.८० प्रतिशतले वृद्धि भएको।

(ख) अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गतको २०८१ चैत्रसम्मको बजेट खर्च स्थिति :

आयोजना	आ.व. २०८१।८२ को विनियोजन			आ.व. २०८१।८२ को चैतसम्मको विनियोजन			आ.व. २०८१।८२ को चैतसम्मको खर्च			आ.व. २०८१।८२ को चैतसम्मको खर्च %			आ.व. २०८०।८१ को चैतसम्मको खर्च %			गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा वृद्धि
	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	
अर्थ मन्त्रालय	३९९१.१	३०२.०	४२९३.१	३०३४.०	२८५.०	३३१९.०	२८२४.१	९१.२	२९१५.२	७०.८	३०.२	६७.९	६७.२	१०६.३	६७.७	०.२
ऋण असुली पुनरावेदन न्यायधिकरण	२२८.१	३.०	२३१.१	१७७.०	३.०	१८०.०	१४५.२	०.०	१४५.२	६३.६	०.०	६२.८	६४.३	९९.६	६४.८	-१.९
ऋण असुली न्यायधिकरण	४०९.२	७.०	४१६.२	३४८.०	६.०	३५४.०	२८८.२	१.४	२८९.७	७०.४	२०.६	६९.६	७३.७	६२.९	७३.५	-३.९
अन्तर्राष्ट्रीय संघ, संस्था सदस्यता शुल्क अनुदान विविध	५००३.०	०.०	५००३.०	३७५४.०	०.०	३७५४.०	३५५७.०	०.०	३५५७.०	७१.१	०.०	७१.१	८३.०	०.०	८३.०	-११.९
साना किसान विकास बैंक (बित्तिय संस्था), विविध	८००.०	०.०	८००.०	६००.०	०.०	६००.०	४००.०	०.०	४००.०	५०.०	०.०	५०.०	५०.०	०.०	५०.०	०.०
लघु विमा सहयोग कार्यक्रम (पशु, बाली, स्वास्थ्य)	३५९४.०	०.०	३५९४.०	३५९४.०	०.०	३५९४.०	११४२.३	०.०	११४२.३	३१.८	०.०	३१.८	२३.०	०.०	२३.०	८.८
बजेट सुधार आयोजना	९०८.०	०.०	९०८.०	८२८.०	०.०	८२८.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	२.८	०.७	२.३	-२.३
मिलिनियम च्यालेन्ज एकाउण्ट नेपाल	१२४००.३	१२१२१८.४	१३३६१८.६	८४५८.०	६२८५१.०	७१३०९.०	४६५०.९	१४३७८.५	१९०२९.४	३७.५	११.९	१४.२	३४.४	०.९	४.०	१०.२
आर्थिक पुनरुत्थान, राहत तथा सहुलियत कार्यक्रम	२०६९६८.९	०.०	२०६९६८.९	१८४४६८.०	०.०	१८४४६८.०	५५०००.०	०.०	५५०००.०	२६.६	०.०	२६.६	०.०	०.०	०.०	२६.६
सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन सुधार कार्यक्रम	४३३५.०	३१३०.०	७४६५.०	२८८५.०	२४२८.०	५३१३.०	१.२	०.०	१.२	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
उदय-आर्थिक विकासका लागि नवप्रवर्तन र लगानी कार्यक्रम	२०.०	०.०	२०.०	१४.०	०.०	१४.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०

स्रोतः बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा, २०८१

आयोजना	आ.व. २०८१।८२ को विनियोजन			आ.व. २०८१।८२ को चैतसम्मको विनियोजन			आ.व. २०८१।८२ को चैतसम्मको खर्च			आ.व. २०८१।८२ को चैतसम्मको खर्च %			आ.व. २०८०।८१ को चैतसम्मको खर्च %			गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा वृद्धि
	चालु	पूंजीगत	जम्मा	चालु	पूंजीगत	जम्मा	चालु	पूंजीगत	जम्मा	चालु	पूंजीगत	जम्मा	चालु	पूंजीगत	जम्मा	
महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	१३७३.२	८८.०	१४६१.२	११५०.०	८२.०	१२३२.०	२५१७.१	३४.१	२५५१.१	१८३.३	३८.७	१७४.६	६६.०	९.८	६२.६	११२.०
निवृत्तिभरण व्यवस्थापन कार्यालय	६२८.४	१४.०	६४२.४	५२३.०	१२.०	५३५.०	४५३.०	८.९	४६१.९	७२.१	६३.४	७१.९	६८.६	९९.३	६९.१	२.८
कुमारी चोक तथा केन्द्रीय तहसिल कार्यालय	१८२.३	५.०	१८७.३	१४७.०	५.०	१५२.०	१०७.९	१.२	१०९.१	५९.२	२४.४	५८.२	४८.४	३३.९	४८.०	१०.३
कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयहरु	८४७८.१	१४७९.७	९९५७.८	७०३०.०	१४२०.०	८४५०.०	५३८३.०	४२३.९	५८०६.९	६३.५	२८.६	५८.३	५९.२	३७.१	५५.७	२.६
सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन सुधार कार्यक्रम	१०३.५	२.०	१०५.५	८७.०	१.०	८८.०	१४.५	०.०	१४.५	१४.०	०.०	१३.८	१०५.५	०.०	१०३.५	-८९.७
सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन तालिम केन्द्र	८१०.०	५४.०	८६४.०	७२८.०	५४.०	७८२.०	४७०.२	७.२	४७७.३	५८.०	१३.३	५५.२	५४.३	२३.३	५२.३	२.९
भन्सार बिभाग	१४८४.७	२९५०.०	४४३४.७	११८२.०	२९४८.०	४१३०.०	८५४.१	८.३	८६२.४	५७.५	०.३	१९.४	५६.४	०.०	१९.०	०.४
भन्सार कार्यालयहरु	१०८७७.६	५१९.४	११३९७.०	८६६९.०	४८१.०	९१५०.०	६९९९.८	११९४.४	८१९४.२	६४.४	३८४.०	७८.९	६५.९	९३७.६	१०३.९	-२५.०
भन्सार सुधार कार्यक्रम	१४३८.६	४१७१.८	५६१०.४	१३११.०	३१५३.०	४४६४.०	२८१.५	८८०.६	११६२.०	१९.६	२१.१	२०.७	४७.७	२५.५	१.१	१९.६
आन्तरिक राजस्व विभाग	९२०५.१	१६४३.९	१०८४९.०	८३६६.०	१५८६.०	९९५२.०	१२९८.१	५२.७	१३५०.७	१४.१	३.२	१२.५	७१.०	३.८	६५.६	-५३.२
आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरू	१८२७१.५	२३५२.३	२०६२३.८	१४७६३.०	२२०२.०	१६९६५.०	१९२३७.१	६६१.९	१९८९९.१	१०५.३	२८.१	९६.५	८४.४	४६.५	८१.८	१४.७
सार्वजनिक ऋण ब्यवस्थापन कार्यालय	७३५.५	२१.०	७५६.५	५४१.०	२१.०	५६२.०	२४५.४	११.६	२५७.०	३३.४	५५.३	३४.०	३९.८	१८.४	३९.२	-५.२
जम्मा	२९२२४६.१	१३७९६१.४	४३०२०७.४	२५२६५७.०	७७५३८.०	३३०१९५.०	१०५८७०.७	१८५५५.८	१२४४२६.५	११६६.२	७२३.१	१०८८.१	११६५.७	१५०५.७	१०७०.२	१७.९

स्रोतः बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा, २०८१

८.३ राजस्व परिचालनको अवस्थाः

(क) आर्थिक वर्ष २०८१/८२ चैत्रमसान्तसम्मको राजस्व सङ्कलनको लक्ष्यको तुलनामा सङ्कलनको अवस्थासँग सोही अवधिको गत आर्थिक वर्षसँगको तुलनात्मक विवरणः

(रु.करोडमा)

शीर्षक	आ.व.२०८१/८२					आ.व.२०८०/८१					राजस्व सङ्कलनमा भएको वृद्धि %
	वार्षिक लक्ष्य	चैत्रसम्मको			वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा सङ्कलन%	वार्षिक लक्ष्य	चैत्रसम्मको			वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा सङ्कलन%	
		लक्ष्य	सङ्कलन	प्रगति %			लक्ष्य	सङ्कलन	प्रगति %		
कर राजस्व जम्मा	**१२,८४,२१**	**९२,१०६**	**७४,४१४**	**८०.७९**	**५७.९४**	**१३,०५,४८**	**९३,३११**	**६७,११२**	**७१.९२**	**५१.४१**	**१०.८८**
भन्सार महसुल	३,०७,३६	२२,४१०	१६,३६९	७३.०४	५३.२६	३,०७,४४	२३,४६०	१४,३९७	६१.३७	४६.८४	१३.७०
मूल्य अभिवृद्धि कर	३,८६,५२	२७,८१४	२३,९८७	८६.२४	६२.०६	४,२५,८९	३०,१२३	२१,८१५	७२.४२	५६.४४	९.९६
अन्तःशुल्क	१,९४,९६	१३,६६३	१२,३९८	९०.७४	६३.५९	२,०७,२२	१४,४९३	१०,४४२	७२.०५	५३.५६	१८.७४
आयकर	३,९०,७१	२७,९८४	२१,३६१	७६.३३	५४.६७	३,६२,१२	२५,०४१	२०,२२०	८०.७५	५१.७५	५.६४
शिक्षा सेवा शुल्क र अन्य	४,६६	२३४	२९८	१२७.३	६४.००	२,८१	१९४	२३८	१२२.३८	५१.०६	२५.३४
गैरकर राजस्व	**१,३५,०९**	**९,५७८**	**८,७२४**	**९१.०८**	**६४.५७**	**१,१७,०६**	**७,६३१**	**७,६९३**	**१००.८१**	**६५.७१**	**१३.४०**
कुल राजस्व	**१४,१९,३०**	**१०१,६८३**	**८३,१३७**	**८१.७६**	**५८.५८**	**१४,२२,५४**	**१००,९४२**	**७४,८०४**	**५२.७०**	**५२.५८**	**११.१४**
विविध प्राप्ति	०		९७६			०		२,२२४			(५६.१२)
जम्मा राजस्व/प्राप्ति	**१४,१९,३०**	**१०१,६८३**	**८४,११३**	**८२.७२**	**५९.२६**	**१४,२२,५४**	**१००,९४२**	**७७,०२८**	**७६.३१**	**५४.१५**	**९.२०**

स्रोतः राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा, २०८१

(ख) करदाता दर्ता संख्या सम्वन्धी विवरणः (Active Only)

क्र.सं.	दर्ताको प्रकार	आ.व.२०८०/८१ असाढ मसान्तसम्म (Only Active)	आ.व. २०८१/८२ को श्रावण देखि चैत मसान्तसम्मको थप	जम्मा करदाता संख्या
१	Business PAN	१९,४४,१०१	९१,७७३	२०,३५,८७४
२	Personal PAN	४२,४८,७०४	४,८०,०७०	४७,२८,७७४
३	W-PAN	३३,३२८	१,८३९	३५,१६७
जम्मा दर्ता		**६२,२६,१३३**	**५,७३,६८२**	**६७,९९,८१५**
३	VAT	३,२७,४१७	१८,५६१	३,४५,९७८
४	EXCISE	१,१७,३६८	६,८९६	१,२४,२६४

स्रोतः आन्तरिक राजस्व विभाग, २०८१

८.४ <u>अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालनः</u> आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को चैत्रमसान्तसम्मको अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन (वैदेशिक ऋण तथा अनुदान प्राप्ति) को गत आ.व.को सोही अवधिसंग तुलनात्मक विवरणः

(रु.करोडमा)

सहायता शीर्षक	आ.व.२०८१/८२			आ.व.२०८०/८१			सहायता प्राप्तिमा भएको वृद्धि %
	वार्षिक लक्ष्य	चैत्रसम्मको प्राप्ति	वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा प्राप्ति %	वार्षिक लक्ष्य	चैत्रसम्मको प्राप्ति	वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा प्राप्ति %	
वैदेशिक अनुदान	५२,३३	१४३८	२७.४७	४९९४	१४२७	२७.२६	०.७७
वैदेशिक ऋण	२,१७,६७	७४२४	३४.१०	२१२७४	७३७५	३३.८८	०.६६
कुल वैदेशिक सहायता	**२,७०,००**	**८८६२**	**३२.८२**	**२६२६८**	**८८०२**	**३३.५१**	**०.६८**

स्रोतः अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता समन्वय महाशाखा, २०८१

८.५ आन्तरिक ऋणको अवस्थाः आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को चैत्रमसान्तसम्मको सार्वजनिक ऋण तथा अनुदान परिचालनसंग गत आ.व.को सोही अवधिसंगको तुलनात्मक विवरणः

(रु.करोडमा)

ऋण शीर्षक	आ.व.२०८१/८२			आ.व.२०८०/८१			ऋण प्राप्तिमा भएको वृद्धि %
	वार्षिक लक्ष्य	चैत्रसम्मको प्राप्ति	वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा प्राप्ति %	वार्षिक लक्ष्य	चैत्रसम्मको प्राप्ति	वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा प्राप्ति %	
आन्तरिक ऋण	३,३०,००	२,९१,१४	८८.२२	२,४०,००	१,७६,००	७३.३३	१४.८९
वैदेशिक ऋण	२,१७,००	७४,९६	३४.३४	२१२७२	६२,९४	२९.५८	४.७६
कुल ऋण	**५,४७,००**	**३,६६,१०**	**६६.९३**	**४,५२,७२**	**२,३८,९४**	**५२.७७**	**१४.१६**

स्रोतः सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०८१

८.६ मुलुकको समग्र आर्थिक स्थितिः

- चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ९ महिनासम्म शोधनान्तर स्थिति र चालु खाता दुबै बचतमा रहेका छन्। विप्रेषण आप्रवाहमा १० प्रतिशतले वृद्धि हुँदा विदेशी मुद्रा सञ्चितिमा २६.९४ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ, जुन १४.२ महिनाको वस्तु तथा सेवाको आयात धान्न पर्याप्त रहेको छ।
- चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ९ महिनाको औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति ४.५७ रहेको छ। जुन गत आर्थिक वर्षको सोहि अबधिसम्मको तुलनामा १.३५ प्रतिशत विन्दुले कम हो।

शीर्षक	चैत्र मसान्तसम्म		वृद्धिदर (%)	कैफियत
	आ.व. २०८१/८२	आ.व. २०८०/८१		
शोधानान्तर स्थिति (रु.करोडमा)	३४६२३	३६५१६	-५.२	बचत/घटेको
चालु खाताको स्थिति (रु.करोडमा)	२१०२२	१७९८३	१६.९	बचत/घटेको
विदेशी विनिमय सञ्चिति (रु.करोडमा)	२४२६८४	१९११८६	२६.९४	बढेको
विदेशी मुद्रा सञ्चिति पर्याप्तता (वस्तु तथा सेवाको आयात धान्ने क्षमता, महिनामा)	१४.२	१२.५		बढेको
उपभोक्ता मुद्रास्फीति-चैत्र महिना (वार्षिक विन्दुगत आधारमा)-प्रतिशतमा	३.३९	४.६१	१.२२ प्रतिशत विन्दुले घटेको	सुधार भएको
औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति (९ महिनाको औषत) प्रतिशत	४.५७	५.९२	१.३५ प्रतिशत विन्दुले घटेको	बजेटले लिएको लक्षित सीमाभित्र रहेको।
बैंकिङ्ग पहुँच-बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या	११५१६	११५९०		मर्जर नीतिको कारण घटेको
विप्रेषण आप्रवाह (रु.करोडमा)	११९१३१	१०८२६५	१०	बढेको
वाणिज्य वैंकको औसत आधार ब्याजदर (प्रतिशत)	६.२९	८.५१	२.२२ प्रतिशत बिन्दुले घटेको	घटेको

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८१

८.७ आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को २०८१ माघदेखि चैत्रमसान्तसम्म सम्पादित प्रमुख तथा उल्लेखनीय कार्यहरू:

क. बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य कार्यहरुः २०८१ माघ, फाल्गुन र चैत्र महिनामा सहमति प्रदान गरिएको ऐन, नियमावली, कार्यविधि र मापदण्डको विवरणः

सि.नं.	मन्त्रालयको नाम	विषय	कै.
१	गृह मन्त्रालय	अध्यागमन सम्बन्धी कानूनलाई संशोधन र एकिकरण गर्न बनेको विधेयकमा राय सहमति प्रधान	
२		सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२ को मस्यौदा उपर राय सहमिति प्रदान।	
३		नेपाल हज समिति सम्बन्धी नियमावली, २०८२	
५	परराष्ट्र मन्त्रालय	परराष्ट्र मामिला अध्ययन प्रतिष्ठान विकास समिति गठन आदेशलाई प्रतिस्थापन गरी नया ऐन तर्जुमा गर्नको लागि सैदान्तिक समिति प्रदान।	
६		अवैतनिक बाणिज्यदुत सम्बन्धी नियमावली, २०३९	
१०	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय	सडक सुरक्षा सम्वन्धी विधेयकको अवधारणा पत्रको मस्यौदा उपर राय/सहमति प्रदान।	
१२		नेपाल रेल्वे कम्पनी लिमिटेड कर्मचारी प्रशासन (पहिलो संशोधन) विनियमावली २०८० को मस्यौदामा सहमति प्रदान।	
१३	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय	सहरी क्षेत्र सार्वजनिक यातायात (व्यवस्थापन) प्राधिकरण नियमावली, २०८१ को मस्यौदामा सहमति प्रदान।	
१४	कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	न्याय प्रशासनसँग सम्बन्धित केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक, २०८१ को मस्यौदामा सहमति प्रदान।	
१५	भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	सहकारी सम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक, २०८१ को मस्यौदामा सहमति प्रदान।	
१६	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	सिंहदरवार वैद्यखाना विकास समिति गठन आदेश, २०८१ को मस्यौदा उपर राय सहमिति प्रदान।	
१७	युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	राष्ट्रिय खेलकुद विकास ऐन, २०८१ को मस्यौदा उपर राय सहमति प्रदान।	
१८	शिक्षा बिज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान, कर्मचारी नियमावली, २०६४ मा राय सहमति प्रदान।	
		राष्ट्रिय योग्यता परीक्षण सञ्चालन निर्देशिका, २०८१ मा राय सहमति प्रदान।	
१९	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	राष्ट्रिय आपूर्ति नीति, २०८१ मा राय सहमति प्रदान।	
२०	युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	दशौ राष्ट्रिय खेलकुद एवं प्रथम पारा राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता सँग सम्बन्धित राष्ट्रिय खेलकुद सञ्चालन निर्देशिका, २०७९ को मस्यौदा उपर सहमति प्रदान।	

२१	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	दलित, उपेक्षित, उत्पिडित वर्ग उत्थान तथा विकास प्राधिकरण गठन सम्बन्धी ऐन, २०८१ को अवधारणापत्रमा सहमति प्रदान।	

ख. राजस्व व्यवस्थापनबाट सम्पादन भएका मुख्य कार्यहरुः २०८१ माघ देखि चैत्र मसान्तसम्मको सम्पादन भएको मुख्य कार्यहरुः

१. अन्तर निकाय समन्वय मार्फत राजस्व चुहावट नियन्त्रण नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानीय रुपमा व्यापार सहजीकरण सम्बन्धी बैठक चैत्र मसान्तसम्म ६८ पटक बसेको।

२. दोहोरो कर मुक्ति संझौताको मोडेल विकास गर्ने सम्बन्धमा प्रतिवेदन लेखन कार्य अगाडि बढाइएको।

३. विद्युतीय प्रणालीबाट बिजक जारी गर्ने सम्बन्धमा ३६४९ जना करदाताहरुलाई केन्द्रीय बिजक अनुगमन प्रणालीमा(CBMS) आबद्ध गरिएको

४. भन्सार विभागमा इन्टेलिजेन्स युनिटको स्थापना गर्ने सम्बन्धमा चैत्र महिनाको लक्ष्य राखिएकोमा यस अघिनै उक्त इन्टेलिजेन्स युनिटको स्थापना गरी लक्ष्य प्राप्त गर्ने कार्य भएको।

५. भन्सार जाँचपासका प्रक्रियालाई पेपरलेस, फेसलेस र कन्ट्याक्टलेस बनाउने सम्बन्धमा निकासीका लागि आवश्यक सबै कागजात स्वचालित प्रणाली मार्फत सम्प्रेषण गर्ने व्यवस्था अघिल्लो आर्थिक वर्षमा १२ वटा भन्सार कार्यालयहरुमा लागू भएकोमा यस आर्थिक वर्षमा ASYCUDA Word(NECAS) प्रणाली लागू भएका सबै भन्सार कार्यालयमा लागू गरिएको।

ग. <u>कानुन तथा फैसला कार्यान्वयन महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरु :</u>

१. कानूनी लिखतहरुको तर्जुमा, सहमति, स्वीकृति तथा दर्ता सम्बन्धी कार्यः

(क) निजीकरण ऐन, २०५० लाई संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८१/०९/२६ को निर्णयबाट सिफारिस भई समाननीय राष्ट्रपतिबाट मिति २०८१/०९/२९ मा जारी भएको र सङ्घीय संसदमा स्वीकृतिका लागि पेश गर्न सङ्घीय संसद सचिवालयमा मिति २०८१/१०/१४ मा दर्ता गरिएको। साथै, निजीकरण ऐन, २०५० लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक (अध्यादेश प्रतिस्थापन) को मस्यौदामा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८१/१०/२४ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएकोमा तहाँबाट तर्जुमा सहमति प्राप्त भएपछि निजीकरण ऐन, २०५० लाई संशोधन गर्न बनेको (प्रतिस्थापन) विधेयक नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८१/११/२१ को निर्णयानुसार सङ्घीय संसदमा पेश गर्न स्वीकृत भएकोले उक्त विधेयक प्रतिनिधि सभामा पेश गर्न सङ्घीय संसद सचिवालयमा मिति २०८१/११/२२ गते दर्ता गरिएको।

(ख) आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ लाई संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८१/०९/२६ को निर्णयबाट सिफारिस भई समाननीय राष्ट्रपतिबाट मिति २०८१/०९/२९ मा जारी भएको र सङ्घीय संसदमा स्वीकृतिका लागि पेश गर्न सङ्घीय संसद सचिवालयमा मिति २०८१/१०/१४ मा दर्ता गरिएको। साथै, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक (अध्यादेश प्रतिस्थापन) को मस्यौदामा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८१/१०/२४ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएकोमा तहाँबाट तर्जुमा सहमति प्राप्त

भएपछि आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ लाई संशोधन गर्न बनेको (प्रतिस्थापन) विधेयक नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८१/११/२१ को निर्णयानुसार सङ्घीय संसदमा पेश गर्न स्वीकृत भएकोले उक्त विधेयक प्रतिनिधि सभामा पेश गर्न सङ्घीय संसद सचिवालयमा मिति २०८१/११/२२ गते दर्ता गरिएको।

(ग) आर्थिक तथा व्यावसायिक वातावरण सुधार र लगानी अभिवृद्धि सम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८१/०९/२६ को निर्णयबाट सिफारिस भई समाननीय राष्ट्रपतिबाट मिति २०८१/०९/२९ मा जारी भएको र सङ्घीय संसदमा स्वीकृतिका लागि पेश गर्न सङ्घीय संसद सचिवालयमा मिति २०८१/१०/१४ मा दर्ता गरिएको। साथै, आर्थिक तथा व्यावसायिक वातावरण सुधार र लगानी अभिवृद्धि सम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक (अध्यादेश प्रतिस्थापन) को मस्यौदामा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८१/१०/२४ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएकोमा तहाँबाट तर्जुमा सहमति प्राप्त भएपछि आर्थिक तथा व्यावसायिक वातावरण सुधार र लगानी अभिवृद्धि सम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको (प्रतिस्थापन) विधेयक नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८१/११/२१ को निर्णयानुसार सङ्घीय संसदमा पेश गर्न स्वीकृत भएकोले उक्त विधेयक प्रतिनिधि सभामा पेश गर्न सङ्घीय संसद सचिवालयमा मिति २०८१/११/२२ गते दर्ता गरिएको।

(घ) वैकल्पिक विकास वित्त परिचालनका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकको मस्यौदामा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट मिति २०८१/११/२६ मा तर्जुमा सहमति प्राप्त भै नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) मा मिति २०८१/१२/०१ मा प्रस्ताव पेश गरिएकोमा नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८१/१२/२५ को निर्णयानुसार सङ्घीय संसदमा पेश गर्न स्वीकृत भएको।

२. **राय/ परामर्श सम्बन्धी कार्यः** यस मन्त्रालयका विभिन्न महाशाखाबाट राय माग भएका मुख्य मुख्य ४१ वटा विषयमा राय परामर्श दिएको।

३. **मुद्दाहरुको लिखित जवाफ तयारी, दर्ता र प्रतिरक्षा सम्बन्धी कार्यः**

यस मन्त्रालय समेतलाई विपक्षी बनाई दायर भएका ७९ वटा रिट निवेदनहरुको लिखित जवाफ तयार गरी महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, मार्फत सर्वोच्च अदालतमा र उच्च सरकारी वकीलको कार्यालय, मार्फत सम्बन्धित उच्च अदालतमा दर्ता तथा प्रतिरक्षा गरिएको।

४. **राजपत्र सम्पादन र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यः**

(क) ऋण असुली पुनरावेदन न्यायाधिकरण, पुनरावेदन सुन्ने अधिकारी नियुक्ति गर्ने सम्बन्धी सूचना कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट सम्पादन भई प्राप्त भएको र मिति २०८१/१०/०६ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशनको लागि मुद्रण विभागमा पठाइएको।

(ख) विभिन्न राजस्व छुट सम्बन्धी १५ वटा सूचना सम्पादनको लागि मिति २०८१/१०/२८ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएको।

(ग) सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी तथा प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धी मापदण्ड, २०८१ सम्बन्धी सूचना सम्पादनको लागि मिति २०८१/१०/३० मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएको।

(घ) बीमा नियमावली, २०८१ सम्बन्धी सूचना कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट सम्पादन भई प्राप्त भएको र मिति २०८१/११/१२ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशनको लागि मुद्रण विभागमा पठाइएको।

(ङ) सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी तथा प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धी मापदण्ड, २०८१ सम्बन्धी सूचना कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट सम्पादन भई प्राप्त भएको र मिति २०८१/११/०६ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशनको लागि मुद्रण विभागमा पठाइएको।

(च) विभिन्न राजस्व छुट सम्बन्धी १५ वटा सूचना कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट सम्पादन भई प्राप्त भएको र मिति २०८१/११/२५ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशनको लागि मुद्रण विभागमा पठाइएको।

(छ) बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली न्यायाधिकरणको रिक्त बैङ्किङ्ग सदस्य पदमा श्री नरेशराज अर्याललाई नियुक्त गरेको सम्बन्धी सूचना कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट सम्पादन भई प्राप्त भएको र मिति २०८१/१२/१४ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशनको लागि मुद्रण विभागमा पठाइएको।

(ज) विभिन्न राजस्व छुट सम्बन्धी ५ वटा सूचना सम्पादनको लागि कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा मिति २०८१/१२/२८ मा पठाइएको।

५. आदेश तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धमाः

(क) रिट नं. ०७६-WO-०१३५, रिट नं. ०७९-WO-१३३६, रिट नं. ०७९-WO-१३६४, रिट नं. ०७९-WO-१३३५, रिट नं. ०७९-WO-०८०५, रिट नं. ०७५-WO-१२३८, रिट नं. ०८१-WO-०६७१, रिट नं. ०८१-WO-००९३ र रिट नं. ०७९-WO-०८०५ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा आदेशको प्रतिलिपि पठाइएको।

(ख) रिट नं. ०८०-WO-०५०७, रिट नं. ०७६-WC-००३१ र रिट नं. ०७०-MS-००२३ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीका लागि वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा आदेशको प्रतिलिपि पठाइएको।

(ग) रिट नं. ०७९-WO-०१६७ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीका लागि अन्तराष्ट्रिय सहायता समन्वय महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा आदेशको प्रतिलिपि पठाइएको।

(घ) रिट नं. ०८०-WO-१२१७ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा र अन्तराष्ट्रिय सहायता समन्वय महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा आदेशको प्रतिलिपि पठाइएको।

(ङ) रिट नं. ०७०-WS-००२३ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीका लागि प्रशासन महाशाखा, राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा र आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा आदेशको प्रतिलिपि पठाइएको।

(च) रिट नं. ०७६-WO-०१३५, रिट नं. ०८१-WO-००९६, रिट नं. ०८१-WO-०५३१ र रिट नं. ०८०-WC-००१५ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा आदेशको प्रतिलिपि पठाइएको।

(छ) रिट नं. ०७९-WO-१५९६ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा र वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा आदेशको प्रतिलिपि पठाइएको।

(ज) रिट नं. ०७५-WO-०७८८ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीका लागि वित्तीय क्षेत्र तथा संस्थान समन्वय महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा आदेशको प्रतिलिपि पठाइएको।

(झ) रिट नं. ०८१-WO-१२९९ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीका लागि प्रशासन महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा आदेशको प्रतिलिपि पठाइएको।

(ञ) रिट नं. ०७७-FJ-००४५ र ०७५-WO-०६७२ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीका लागि राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा अर्थ मन्त्रालयमा आदेशको प्रतिलिपि पठाइएको।

(ट) रिट नं. ०८१-WO-००८२ उपर सम्मानित अदालतबाट भएको आदेश/फैसलाको प्रतिलिपि आवश्यक कारवाहीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा र प्रशासन महाशाखा, अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।

६. आ.व. २०८१ माघ देखि चैत्र अवधिमा जारी भएका अर्थ मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, नीति, कार्यविधि, निर्देशिका, आदेश र मापदण्डको विवरणः

(क) सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी तथा प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धी मापदण्ड, २०८१

(ख) बीमा नियमावली, २०८१

(ग) सुरक्षित कारोबार (पहिलो संशोधन) ऐन, २०८१

(घ) निजीकरण (पहिलो संशोधन) ऐन, २०८१

(ङ) आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व (पहिलो संशोधन) ऐन, २०८१

(च) आर्थिक तथा व्यावसायिक वातावरण सुधार र लगानी अभिवृद्धि सम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने ऐन, २०८१

घ. वित्तीय संघीयता समन्वय महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः

१. वित्तीय संघीयता समन्वय महाशाखासँग सम्बन्धित देहाय बमोजिमको कार्यविधि नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृत भएकोः

क. समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१

ख. विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१

(माननीय उपप्रधानमन्त्री एवं अर्थमन्त्रीस्तरको निर्णयबाट २०८२ बैशाखमा उक्त कार्यविधिहरुको पहिलो संशोधन भएको।)

२. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७ को दफा २२ बमोजिमको विषयगत समितिको बैठक आयोजना गरिएको।

३. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयसँग समन्वय गरी संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई आ.व.२०८०/८१ मा संकलन भएको रोयल्टी रकम बाँडफाँट गरिएको।

४. अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ३३ बमोजिमको अन्तर सरकारी वित्त परिषद्को बैठक आयोजना गरिएको।

५. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिस र नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णय बमोजिम आ.व. २०८२/८३ का लागि प्रदेश र स्थानीय तहमा वित्तीय समानीकरण अनुदान र राजस्व बाँडफाँट रकमको सीमा पठाइएको।

६. सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन सुधार रणनीतिको अन्तिम मस्यौदा तयार भई नेपाली भाषामा रुपान्तरण गर्ने क्रममा रहेको।

ङ. वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखासँग सम्बन्धित प्रमुख कार्यहरुः

१.समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरु

विवरण	**चैत्र, २०८१**
उपभोक्ता मुद्रास्फीति (% वार्षिक बिन्दुगत)	३.३९
शोधानान्तर स्थिति (रु.अर्ब)	३४६.२३
विदेशी विनिमय संचिति (रु.अर्ब)	२४२६.८४
विदेशी विनिमय संचिति (अमेरिकी डलर, रु.करोड)	१७६३
विप्रेषण आप्रवाह (रु.अर्ब)	११९१.३१

२.वित्तीय पहुँच

- नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजतप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको संख्या (लघुवित्त वित्तीय संस्था समेत) २०८१ फाल्गुन मसान्तमा १०७ रहेको छ । यसमध्ये २० वाणिज्य बैंक, १७ विकास बैंक, १७ वित्त कम्पनी, ५२ लघुवित्त वित्तीय संस्था र १ पूर्वाधार विकास बैंक सञ्चालनमा रहेका छन् । बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु (लघुवित्त वित्तीय संस्था समेत) को शाखा २०८१ फागुन मसान्तमा ११,५४३ पुगेको ।

३. वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखाबाट सम्पादित प्रमुख तथा उल्लेखनिय कार्यहरु :

- नागरिक लगानी कोष कर्मचारी सेवा शर्त सम्बन्धी विनियमावली, २०८१ जारी।
- कर्मचारी सञ्चय कोष नियमावली, २०८१ जारी ।
- वीमा नियमावली, २०८१ जारी ।
- नेपाल स्टक एक्सचेञ्जको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत पदमा श्री चुडामणी चापागाईंलाई नियुक्ति प्रदान।

च. योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः

- आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार भई एकीकृत अनुगमन प्रणालीमा समावेश गरिए अनुसार नियमित प्रगति विवरण अद्यावधिक गरिएको।
- बिगुल तथा हेलो सरकारमार्फत प्राप्त गुनासोहरू नियमित रूपमा फर्छ्यौंट गरिएको।
- सूचना मागकर्तालाई सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम नियमित रूपमा सूचना प्रदान गरिएको।
- मन्त्रिपरिषद्को निर्णय कार्यान्वयन प्रगति विवरण अद्यावधिक गरिएको।
- SMT, MDAC लगायतका बैठकहरु संचालन गरी उक्त बैठकमा भएको निर्णयहरु कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित विभाग तथा कार्यालयहरुमा प्रेषित गर्ने गरिएको।
- आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गर्नुपर्ने यस मन्त्रालयको नीति तथा कार्यक्रम तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेश गरिएको।
- यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायबाट प्रवाह हुने सेवा र निर्णय प्रक्रियालाई सरलिकृत गरी कार्य सम्पादन गर्न एकिकृत सेवा रुपान्तरण योजना तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेश गरिएको।
- प्रतिनिधि सभा तथा राष्ट्रिय सभाबाट मौखिक प्रश्नको उत्तर माग भए बमोजिम नियमित रुपमा प्रदान गरिदैं आएको।
- आगामि आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को म

- राजस्व नीति तर्जुमाका सन्दर्भमा सुझाव दिने प्रयोजनार्थ गठन भएको राजस्व परामर्श समितिलाई यस महाशाखा अन्तर्गतको कृषि, ऊर्जा तथा पर्यटन क्षेत्र उपसमितिले सुझाव प्रदान गरेको।

छ. प्रशासन महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः

क. कार्यालय व्यवस्थापन तर्फः

१. अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायको सङ्गठन र व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्न नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृति प्राप्त भई मन्त्रालय अन्तर्गत एकीकृत मस्यौदा तयार भई संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा पेश भएको।

२. अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग लगायतका नियामक निकायबाट प्राप्त उजुरीहरूका विषयमा छानविन तथा प्रतिक्रियाका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको र प्राप्त राय तथा प्रतिक्रिया समयसीमाभित्रै आयोगमा प्रेषित गर्ने गर्ने कार्य जारी रहेको।

३. यस महाशाखाको तर्फवाट नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषदमा पेश गर्नुपर्ने प्रस्तावहरु तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयमा पठाइएको।

ख. कर्मचारी व्यवस्थापन तर्फः

१. प्रचलित कानून बमोजिम कर्मचारीको नियुक्ति, पदस्थापन, सरुवा, राजीनामा स्वीकृति र अवकास सम्वन्धी निर्णय गरी अभिलेख अद्यावधिक गरिएको।

२. कर्मचारीहरुको स्वदेश तालिम भ्रमणको स्वीकृति तथा वैदेशिक अध्ययन, तालिम भ्रमणको निर्णय तथा स्वीकृति लगायतका कार्यहरु गरिएको।

ग. जिन्सी व्यवस्थापन तर्फः

१. कार्यालयको लागि आवश्यक मसलन्दका सामानहरूको बोलपत्रको माधयमबाट नियमित रूपमा खरिदको व्यवस्थापन गरिदै आएको।

२. जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनबाट देखिएको मालबस्तुको लिलाम बिक्री प्रक्रिया सम्पन्न गरिएको ।

३. मन्त्रालय अन्तर्गत बजेट तथा कार्याक्रम महाशाखाको शौचालय मर्मत तथा व्यवस्थापन गरिएको।

घ. बेरूजु तर्फः रू.४५ अर्ब बेरूजुको लगत कट्टाको लागि महालेखारीक्षकको कार्यालयमा अनुरोध गरिएकोमा करिब रू.१५ अर्बको लगत कट्टा भएको।

ङ. सूचना प्रविधि तर्फः

१. डाटा सेन्टर व्यवस्थापनको लागि **Power Backup** प्रणालीलाई स्तरोन्नती गरिसकिएको।

२. साईवर सुरक्षलाई मजबुत गर्नको लागि आवश्यक पर्ने महत्वपूर्ण उपकरण **Firewall** तथा सो को लाइसेन्स खरिद सम्बन्धी कार्यको लागी सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी सकिएको।

३. सर्भर पूर्वाधारको स्तोन्नतिको लागि आगामी आ. व. २०८२/८३ को बजेट तथा कार्यक्रममा बजेट प्रस्ताव गरिएको।

४. सूचना प्रविधि सम्बन्धी समस्याहरूको पहिचान गर्ने, आगामी कार्यदिशा तयार गरी पेश गर्ने, अन्तरगतका निकायका प्रणालीहरूको अन्तर आवद्धता कायम गर्ने लगायतका कार्यको लागि **ICT Quality Circle** गठन गरिएको।

५. यस मन्त्रालयको आधिकारिक **Website www.mof.gov.np** लाई सूचना प्रविधि विभागको एकीकृत **website** व्यवस्थापन प्रणालीबाट सञ्चालन गरिएको।

६. सिंहदरवार सुरक्षा व्यवस्थापनका सम्बन्धमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयको सुझाव अनुसार ई-गेटपासको व्यवस्था कार्यान्वयनमा रहेको।

७. मन्त्रालयका कम्प्युटरहरूमा **Genuine Operating System** र **Office Package** व्यवस्था गर्नको लागि खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाई मूल्याङ्कनको कार्य सम्पन्न भैसकेको।

८. यस मन्त्रालयमा सञ्चालनमा रहेको एकीकृत कार्यालय व्यावस्थापन प्रणाली (GIOMS) को नियमित प्राविधिक सपोर्ट, समन्वय र प्रयोगकर्ता व्यवस्थापन गरिएको।

९. Hall Booking and Display System व्यवस्थित रुपमा संचालन गर्न आवश्यक सपोर्ट उपलब्ध गराइएको।

१०. Door Access Management र Attendance Device System मा कर्मचारीहरुको विवरण अध्यावधिक र आवश्यक सपोर्ट गरिएको।

११. मन्त्रालयको इमेल सर्भर व्यवस्थित रुपमा संचालन तथा प्रयोगकर्ताको व्यवस्थापन गरिएको।

१२. Active Directory नियमित रुपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरिएको।

१३. सिंहदरबार Gate Pass को लागि Office Admin तोकी प्रयोगकर्ता व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य गरिएको।

१४. SMS Gateway मार्फत विभिन्न किसिमका सूचनाहरु पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको मोवाइलमा सम्प्रेषण गरिएको।

ज. आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः

(१) आर्थिक सर्वेक्षण तयारी सम्बन्धी कार्यः

- आर्थिक सर्वेक्षण २०८१/८२ संग सम्बन्धित कार्य सुरु भएको छ। आर्थिक सर्वेक्षण समन्वय समिति र उपसमितिहरुका बैठकहरु विभिन्न चरणमा भइरहको छ। मन्त्रालय तथा निकायहरुसँग सम्बन्धित विवरइ प्राप्त भई आर्थिक सर्वेक्षण लेखन कार्य प्रारम्भ भएको छ।
- गण्डकी, लुम्बिनी, बागमती, कर्णाली र सुदुरपश्चिम प्रदेश गरि ५ वटा प्रदेशमा आर्थिक सर्वेक्षण तयारी सम्बन्धी छलफल तथा सुझाब संकलन कार्य सम्पन्न भइसकेको छ।

(२) Fiscal Risk Registry सम्बन्धी कार्य

- ३-७ मार्च २०२५, IMF SARTTAC, New Delhi मा तालिम सञ्चालन भइसकेको छ।

(३) AML-CFT सम्बन्धी कार्य

- AML-CFT सम्बन्धी अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको।

(४) जोखिम मूल्याङ्कन सम्बन्धी अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम

- जोखिम मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्यक्रम प्रारम्भ भएको।
- विश्व बैंङ्कको सहकार्यमा जोखिम मूल्याङ्कनसंग सम्बन्धित विभिन्न चरणमा भर्चुवल तालिम सञ्चालन भएको।

(५) उच्चस्तरीय आर्थिक सुधार सुझाव आयोग सम्बन्धी कार्यः

- आर्थिक सुधारको मार्गचित्र सहितको उच्चस्तरीय आर्थिक सुधार सुझाव आयोगको अन्तिम प्रतिवेदन चैत्र २९, २०८१ मा प्राप्त भएको।

(६) सार्वजनिक ऋण सम्बन्धी कार्यः

- मध्यकालिन ऋण व्यवस्थापन रणनीति तयार भई स्वीकृतिका लागि सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालयबाट प्राप्त भएको।
- सार्वजनिक ऋणको दिगोपनामा विश्लेषणसम्बन्धी प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्य भइरहेको।
- चालु आर्थिक वर्षको चैत्र मसान्तसम्म रु.२ खर्ब ९१ अर्ब १४ करोड आन्तरिक ऋण परिचालन भएको।

(७) अन्य नियमित कार्यहरु

- आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को फागुनसम्मको अर्थ बुलेटिन प्रकाशन गरिएको।
- Macroeconomic Indicators नियमित रुपमा तयार गरिएको।
- देशको वर्तमान आर्थिक अवस्थाको विवरण नियमित रुपम प्रतिवेदन गरिएको।

(८) अन्य कार्यहरुः

- महाशाखा प्रमुखको संयोजकत्वमा गठित राजस्व चुहावट नियन्त्रण तथा सम्पति सुद्धीकरण अनुसन्धान उपसमितिले सम्वद्ध निकायहरुसंग छलफल तथा अन्तरक्रिया गरी अन्तिम प्रतिवेदन मूल समितिमा पेश गरिएको।

झ. अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक समन्वय महाशाखाबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरुः

- वैकल्पिक विकास वित्त परिचालन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक सङ्घिय संसद समक्ष पेस गर्न स्वीकृति प्रदान भएको। नेपाल राषट्र बैंक ऐन, २०५८ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक छलफलको क्रममा रहेको।
- विकास सहायताको उपयोग क्षमता बढाउन विकास सहायता परिचालन तत्परता मूल्याङ्कन चेकलिष्ट, २०८१ को मस्यौदा तयार भइ मस्यौदामा सरोकारवालाहरुको राय तथा सुझावहरु माग गरिएको।
- विभिन्न सरोकारवालासँग छलफल र अन्तर्क्रिया गरी प्रोजेक्ट रेडिनेश चेकलिष्ट तयार गरिएकोमा स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने चरणमा रहेको ।
- जलवायु वित्त परिचालन सम्बन्धी कार्य संचालन विधि (SOP) को मस्यौदा तयार भई सरोकारवालासँग छलफल भईरहेको।
- जलवायु कोषमा प्रस्ताव गर्ने आयोजनाको छनौट गर्ने मापदण्ड सूचक परिमार्जन गरिएको।

❖ **आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को माघ, फाल्गुन र चैत्र महिनाको जम्मा अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन (वैदेशिक ऋण तथा अनुदान प्राप्ति) को विवरणः**

महिना/सहायता	**अनुदान**	**ऋण**	**जम्मा** (रु.करोडमा)
माघ	११३.१६	२०५७.४१	२१७०.५७
फाल्गनु	३१.१७	९१.८७	१२३.०४
चैत्र	५२१.४७	११३६.९	१६५८.३७
जम्मा	**६६५.८०**	**३२८६.१८**	**३९५१.९८**

स्रोतः अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता समन्वय महाशाखा, २०८१

झ. वर्तमान सरकार गठन भएपश्चातको २०० दिन (माघ १७) सम्मको लक्ष्य तथा चैत्रमसान्तसम्मको प्रगति विवरणः

क्र.सं.	क्रियाकलाप	लक्ष्य	समयसीमा	चैत्र मसान्तसम्मको प्रगति
१.	वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा राजस्व परिचालन प्रगति ५०% पुऱ्याउने।	५० प्रतिशत	२०८१ माघ	५९.२६ प्रतिशत ८४.११ अर्ब
२.	वैदेशिक सहायता परिचालन गर्ने।	१३५ अर्ब	२०८१ माघ	८८.६२ अर्ब
३.	पूँजीगत खर्च प्रगति ३०% पुऱ्याउने।	१०५.७० अर्ब	२०८१ माघ	१०२.९१ अर्ब (२९.२१%)
४.	दोहोरो कर मुक्ति सम्झौताको खाका विकास गर्ने।	१ पटक	२०८१ पुस	दोहोरो कर मुक्ति सम्झौता मोडलका लागि प्रतिवेदन लेखन चरणमा रहेको।
५.	करपरीक्षण तथा अनुसन्धानलाई स्वच्छ, पारदर्शी र आधुनिक बनाउन ई-एसिसमेन्ट तथा फेसलेस अडिट लागु गर्ने।	१ पटक	२०८१ पुस	विज्ञवाट प्रतिवेदन प्राप्त भएको। सो प्रतिवेदनले प्रस्ताव गरे अनुरुपको संरचना निर्माणका लागि विभागबाट O&M गरी मन्त्रालयमा पेश गरिएको। यसै सन्दर्भमा कार्यान्वनमा रहेको Audit Report Management System (ARMS) मा देखिएका समस्या सुधार गर्दै लगिएको।
६.	भन्सार विभागमा इन्टेलिजेन्स युनिटको स्थापना गर्ने।	१ पटक	२०८१ कात्तिक	२०८१ कार्तिक २० गतेदेखि इन्टेलिजेन्स युनिट गठन भइ कार्य शुरु गरेको। कार्य समपन्न भएको।
७.	निकासीका लागि आवश्यक सबै कागजात स्वचालित प्रणाली मार्फत सम्प्रेषण गर्ने व्यवस्था ७ वटा भन्सार कार्यालयमा लागु गर्ने।	७ पटक	२०८१ माघ	यस आर्थिक वर्षमा ASYCUDA World (NECAS) प्रणाली लागू भएका सबै भन्सार कार्यालयमा लागू भएको।
८.	४ वटा भन्सार कार्यालयमा प्रयोगशाला मोड्युल लागु गर्ने।	४ पटक	२०८१ माघ	८ वटा (वीरगञ्ज, भैरहवा, नेपालगञ्ज, मेची, विराटनगर, सुक्खा बन्दरगाह, त्रिभुवन विमानस्थल र कैलाली) भन्सार कार्यालयमा प्रयोगशाला मोड्युल लागु भएको।
९.	वैदेशिक सहायताका आयोजनाहरूको लागि प्रोजेक्ट रेडिनेस फिल्टर तयार गर्ने।	१ पटक	२०८१ कार्तिक	विभिन्न सरोकारवालाहरु सँग छलफल र अन्तरक्रिया गरी प्रोजेक्ट रेडिनेस चेकलिष्ट तयार गरिएको। स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने चरणमा रहेको।
१०.	मध्यमकालीन ऋण व्यवस्थापन रणनीति (२०८२/८३-२०८४/८५) तर्जुमा गर्ने।	१ पटक	२०८१ पुस	मध्यकालिन ऋण व्यवस्थापन रणनीति (२०८२/८३-२०८४/८५) तयार भई स्वीकृतिका लागि PDMO बाट प्राप्त भएको।

११.	सार्वजनिक ऋणको दिगोपना विश्लेषण प्रतिवेदन तयार गर्ने।	१ पटक	२०८१ माघ	Debt Sustainability Analysis को लागि समिति गठन भई प्रारम्भिक अध्ययनको खाका तयारीको क्रममा रहेको।
१२.	परियोजना विशेष ऋणपत्र निष्कासन अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्ने।	१ पटक	२०८१ पुस	परियोजना विशेष ऋणपत्र निष्कासन सम्बन्धी अध्ययन प्रतिवेदन प्राप्त भएको।

सार्वजनिक ऋणको अवस्थाः

(१) सार्वजनिक ऋण परिचालनः वार्षिक लक्ष्य र प्राप्ति :

चालु आर्थिक वर्षमा आन्तरिक तथा वैदेशिक गरी रु.५४७०० करोड ऋण प्राप्त गर्ने लक्ष्य रहेकोमा चैत्र मसान्तसम्म रु.३६६१० करोड ऋण प्राप्त भएको छ। जुन वार्षिक लक्ष्यको ६६.९३ प्रतिशत हुन आउछ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा लक्ष्यको ५२.७७ प्रतिशतमात्र सार्वजनिक आन्तरिक तथा वैदेशिक ऋण परिचालन भएको देखिन्छ।

(रु.करोडमा)

ऋण शीर्षक	आ.व.२०८१/८२			आ.व.२०८०/८१			ऋण प्राप्तिमा भएको वृद्धि %
	वार्षिक लक्ष्य	चैत्रसम्मको प्राप्ति	वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा प्राप्ति %	वार्षिक लक्ष्य	चैत्रसम्मको प्राप्ति	वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा प्राप्ति %	
आन्तरिक ऋण	३,३०,००	२,९१,१४	८८.२२	२,४०,००	१,७६,००	७३.३३	१४.८९
वैदेशिक ऋण	२,१७,००	७४,९६	३४.३४	२१२७२	६२,९४	२९.५८	४.७६
कुल ऋण	**५,४७,००**	**३,६६,१०**	**६६.९३**	**४,५२,७२**	**२,३८,९४**	**५२.७७**	**१४.१६**

स्रोतः सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०८१

१०. गुनासो व्यवस्थापनः

अर्थ मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूका सम्बन्धमा सरोकारवालाहरुबाट प्राप्त गुनासोको व्यवस्थापन, योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखाले गर्दै आएको छ। यस अवधिमा यस मन्त्रालयमा प्राप्त गुनासोहरुलाई सम्बन्धित महाशाखा तथा विभागहरूमा फस्यौंटका लागि पठाइएको र सो सम्बन्धमा भए गरेको कारबाहीको जानकारी यस मन्त्रालयमा उपलब्ध गराउने संयन्त्रको विकास गरिएकोछ।यस अवधिमा अर्थ मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूको कार्यसँग सम्बन्धित गुनासोहरू सुनुवाईको अवस्था यसप्रकार रहेको छ।

गुनासोको माध्यम	**प्राप्त संख्या**	**फच्छ्यौटको लागि पत्राचार भएको संख्या**	**फच्छ्यौटको लागि पत्राचार भएको प्रतिशत**
हेलो सरकारबाट प्राप्त गुनासो	१८	१८	१००

११. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम तथा सम्पर्क टेलिफोन नम्बर

प्रमुख	सचिव दिनेश कुमार घिमिरे	४२११९६१
प्रवक्ता	सहसचिव श्याम प्रसाद भण्डारी	४२००५३७
सूचना अधिकारी	उपसचिव अम्बिका प्रसाद खनाल	४२११३५२

१२. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ३ र दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिम यस अवधिमा माग गरेको सूचना र उपलब्ध गराइएको सूचना संख्या :

माग गरिएको सूचना संख्या : १७

उपलब्ध गराइएको सूचना संख्या : १४

१३. अन्य विवरणः

(क) मन्त्रालय र अन्तर्गत विभागहरूको वेबसाइट

नाम	उपयोग
www.mof.gov.np	अर्थ मन्त्रालयका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.fcgo.gov.np	महालेखा नियन्त्रक कार्यालयका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.ird.gov.np	आन्तरिक राजस्व विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.customs.gov.np	भन्सार विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.pfmtc.gov.np	सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन तालीम केन्द्रका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी
www.pdmo.gov.np	सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रकाशन तथा अन्य सूचनामूलक जानकारी

(ख) अर्थ मन्त्रालयका प्रकाशनहरू :-

चालु आर्थिक वर्षमा अर्थ मन्त्रालयबाट सम्पादित कामको प्रगति विवरण तथा प्रतिवेदनहरु र बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धी दस्तावेजहरू मन्त्रालयको वेबसाइटमा राख्नुका साथै छपाई गरेर प्रकाशन गरी सर्वसाधारणको सहज पहुँच स्थापित गरिएको छ। मन्त्रालयका तर्फबाट प्रकाशन गरिएका प्रकाशनहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्।

- बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना
- बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन
- कार्य सञ्चालन निर्देशिका
- मन्त्रालयगत प्रगति विवरण
- प्राविधिक सहायता सम्बन्धी विवरण
- विनियोजन ऐन र आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को आय व्यय अनुमानको विवरण
- आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१
- बजेट वक्तव्य, २०८१/८२
- सार्वजनिक संस्थानहरूको स्थिति प्रतिवेदन,
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा ४१ बमोजिमको वार्षिक प्रतिवेदन

- अर्थ बुलेटिनहरू,
- बजेटको अर्ध वार्षिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदन २०८१/८२

(ग) मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागीय प्रमुखहरुः

पद	नाम, थर	कार्यालय	फ्याक्स नं.	टेलिफोन
महालेखा नियन्त्रक	डा.गणेशप्रसाद पाण्डेय	महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	४७७१२९०	४७७१२९०
महानिर्देशक	महेश भट्टराई	भन्सार विभाग	४११७२१८	४११७२२३
महानिर्देशक	मदन दाहाल	आन्तरिक राजस्व विभाग	४४११७७८	४४१०३४०
तालिम प्रमुख	महेश आचार्य	सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन तालिम केन्द्र	५०१०३०३	५०१०३०४/ ५०१०३०५
कार्यालय प्रमुख	गोपी कृष्ण कोइराला	सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय	४२३९३०३	४५३८१२९

(घ) आन्तरिक राजस्व विभाग र अन्तरगतका कार्यालयहरुको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरुः

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१.	आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट	०१	४४१५८०२	४४११७८८
२.	ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर	०१	५०१००५०	५०१००५१
३.	मध्यमस्तरिय करदाता कार्यालय, बबरमहल	०१	४२२१९६६	४२२२६०८
४.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भद्रपुर	०२३	४५५०१२	४५५०१९
५.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, दमक	०२३	५८५७५२	५८५७५२
६.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धरान	०२५	५२०९८२	५२८२८३
७.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, विराटनगर	०२१	५३०१६६	५२२७१७
८.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लाहान	०३३	५६०१८८	५६०४४९
९.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जनकपुर	०४१	५२०१३६	५२०२९७
१०.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमरा	०५३	५२०९३०	५२०७१३
११.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, वीरगंज	०५१	५२२०६६	५२२११२
१२.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, हेटौंडा	०५७	५२३१०१	५२०३०८
१३.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भरतपुर	०५६	५२०१०६	५२६७७८
१४.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, दमौली	०६५	५६०१३५	५६०१३५
१५.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, पोखरा	०६१	४६४३६३	४६४४४९
१६.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बागलुङ्ग	०६८	५२००२९	५२०१२९
१७.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भैरहवा	०७१	५२०८५७	५२१७६३
१८.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बुटवल	०७१	५५०५२४	५५०५२३
१९.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कृष्णनगर	०७६	५२०६३२	५२००३२
२०.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, दाङ्ग	०८२	५२२१०९	५२०००९
२१.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, नेपालगञ्ज	०८१	५२००२६	५२६२०९

२२.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सुर्खेत	०८३	५२५१७२	५२५१७२
२३.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धनगढी	०९१	५२१२०६	५२१२०६
२४.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, महेन्द्रनगर	०९९	५२१११८	५२११०६
२५.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ललितपुर	०१	५०१००९	५०१००१०
२६.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भक्तपुर	०१	६६१२२२६	६६१४७९५
२७.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धुलिखेल	०११	४९०७९६	४९०७८६
२८.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, चावहिल	०१	४४८४३४०	४४८४३४०
२९.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय,कोटेश्वर	०१	४४८९२४७	४४८९२४७
३०.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, पुतलीसडक	०१	४२४३१७६	४२४२१७६
३१.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बत्तिसपुतली	०१	४४८५५९०	४११३६९०
३२.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बानेश्वर	०१	४४८४६७१	४४८५५४३
३३.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, त्रिपुरेश्वर	०१	४२३०५६३	४२३०५६३
३४.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, नयाँसडक	०१	४२६६५७२	४२६६६५३
३५.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ठमेल	०१	४२१८९५३	४२१८९५३
३६.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, महाराजगंज	०१	४४१९२६४	४४१९२६४
३७.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बालाजु	०१	४३८९७९१	४३८९७९४
३८.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कलंकी	०१	४२८९९५२	४२८५९५१
३९.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कालिमाटी	०१	४२८३६५८	४२८२८१२
४०.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, टंगाल	०१	४४३९४७७	४४३९४७६
४१.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ललितपुर २	०१	५५३६९३२	५५३६९३२
४२.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, डडेल्धुरा	०९६	४१०३०५	४१०३०९
४३.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, इटहरी	०२५	५२१६५५	५८१६५५
४४.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जुम्ला	०८७	५२०५५२	५२०५५२
४५.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कावासोती	०७८	५४०५०१	
४६.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जोरपाटी		४९१४१९०	
४७.	करदाता सेवा कार्यालय, विराटचोक, मोरङ्ग	०२१	५४५९५९	५२२७१७
४८.	करदाता सेवा कार्यालय, मलङ्गवा, सर्लाही	०४६	५२०४५३	
४९.	करदाता सेवा कार्यालय, राजविराज	०३१	५२०२६७	
५०.	करदाता सेवा कार्यालय, लुक्ला, सोलुखुम्बु		९८५२८५०१४२	
५१.	करदाता सेवा कार्यालय, लम्की	०९१	५४०४५५	
५२.	करदाता सेवा कार्यालय, खोटाङ्ग	०३६	४२००१०	
५३.	करदाता सेवा कार्यालय, गल्छी, धादिङ्ग	०१०	४०३२३३	४०३२३४
५४.	करदाता सेवा कार्यालय, धनकुटा	०२६	५२०१४०	५२०१४१
५५.	करदाता सेवा कार्यालय, इलाम	०२७	५२०११२	५२०११२
५६.	करदाता सेवा कार्यालय, उदयपुर	०३५	५२१५४१	४२१५४१
५७.	करदाता सेवा कार्यालय, पाल्पा	०७५	५२०११७	५२२०४२
५८.	करदाता सेवा कार्यालय, बर्दिवास	०४४	५५०४६९	५५०४६९
५९.	करदाता सेवा कार्यालय, गौर, रौतहट	०५५	५२०४२९	५२०४२९
६०.	करदाता सेवा कार्यालय, फिदिम, पाँचथर	०२४	५२११३१	
६१.	करदाता सेवा कार्यालय, खाँदवारी, संखुवासभा	०२९	५६०८१७	

६२.	करदाता सेवा कार्यालय, भोजपुर	०२९	४२०६३३	
६३.	करदाता सेवा कार्यालय, ओखढुङ्गा	०३७	५२०७२९	
६४.	करदाता सेवा कार्यालय, जलेश्वर	०४४	५२०८५५	
६५.	करदाता सेवा कार्यालय, लालबन्दी	०४६	५०११७७	
६६.	करदाता सेवा कार्यालय, कलैया	०५३	५५२०३२	
६७.	करदाता सेवा कार्यालय, चन्द्रपुर	०५५	५४०६३४	
६८.	करदाता सेवा कार्यालय, सिन्धुली	०४७	५२१३५८	
६९.	करदाता सेवा कार्यालय, मन्थली	०४८	५४००९५	
७०.	करदाता सेवा कार्यालय, चरिकोट	०४९	४२१२७५	
७१.	करदाता सेवा कार्यालय, खैरहनी चितवन	०५६	५८२८२०	
७२.	करदाता सेवा कार्यालय, गोरखा	०६४	४२००६६	
७३.	करदाता सेवा कार्यालय, बेसीशहर	०६६	५२१४६७	
७४.	करदाता सेवा कार्यालय, परासी	०७८	५२०७७५	
७५.	करदाता सेवा कार्यालय, पुतलीवजार	०६३	४२०८८८	
७६.	करदाता सेवा कार्यालय, कुस्मा	०६७	४२२२३०	
७७.	करदाता सेवा कार्यालय, तम्घास	०७९	५२००१९	
७८.	करदाता सेवा कार्यालय, तौलिहवा	०७६	५६०९४३	
७९.	करदाता सेवा कार्यालय, चकचके प्युठान		९८५७८३६०५६	
८०.	करदाता सेवा कार्यालय, सन्धिखर्क	०७७	४२०९२०	
८१.	करदाता सेवा कार्यालय, गुलरीया	०८४	४२०७२५	
८२.	करदाता सेवा कार्यालय, श्रीनगर सल्यान	०८८	४००१६४	
८३.	करदाता सेवा कार्यालय, साँफेवगर अछाम	०९७	६२५२७४	
८४.	करदाता सेवा कार्यालय, दिपायल	०९४	५९००३०	
८५.	करदाता सेवा कार्यालय, पथरी	०२१	५५५१२२	४४११७८८

(ङ) भन्सार विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरू:

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१.	भन्सार विभाग	०१	४११७२२३	४२५९८०८
२.	ओलाङचुङगोला भन्सार कार्यालय, ताप्लेजुङ्ग	०२७	५५०००४	५५०००४
३.	पशुपतिनगर भन्सार कार्यालय	०२७	५५०००४	५५०००४
४.	मेची भन्सार कार्यालय	०२३	५६२०३४	५६२००४
५.	भद्रपुर भन्सार कार्यालय, भद्रपुर		९८५२६२००३९	
६.	विराटनगर भन्सार कार्यालय	०२१	४३६२९७	४३६२९७
७.	किमाथाङ्का भन्सार कार्यालय, संखुवासभा			
८.	सुनसरी भन्सार कार्यालय	०२५	४६००३०	४६००३०
९.	राजविराज भन्सार कार्यालय	०३१	९८५११७६८०८	५२०१९६
१०.	ठाँडी भन्सार कार्यालय		९८५२८३३३२२	
११.	सिराहा भन्सार कार्यालय	०३३	५२०३२२	५२०१५६

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१२.	जनकपुर भन्सार कार्यालय	०४१	५२०१६६	५२०८५०
१३.	जलेश्वर भन्सार कार्यालय	०४४	५२०२०२	५२०२०२
१४.	सर्लाही भन्सार कार्यालय	०४६	५२०१५४	५२०१५४
१५.	गौर भन्सार कार्यालय	०५५	५२०११०	५२०२२०
१६.	वीरगंज भन्सार कार्यालय	०५१	५२२२२०	५२८७००
१७.	सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय	०५१	५९००१५	५३३३२२
१८.	लार्के भन्सार कार्यालय, गोरखा			
१९.	मुस्ताङ्ग भन्सार कार्यालय, नेचुङ्ग			
२०.	महेशपुर भन्सार कार्यालय, नवलपरासी		९८५७०४६९४४	
२१.	त्रिवेणी भन्सार कार्यालय		९८४६१९६१६२	
२२.	भैरहवा भन्सार कार्यालय	०७१	४१८००३	५२०८३४
२३.	सुठौली भन्सार कार्यालय, कपिलवस्तु		९८५७०५३४५५	
२४.	कृष्णनगर भन्सार कार्यालय	०७६	५२००३०	५२००७३
२५.	कोइलाबास भन्सार कार्यालय		९८५७८५१०५१	५२००७३
२६.	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय	०८१	५२०२७९	५२०२७६
२७.	राजापुर भन्सार कार्यालय	०८४	४२०९३३	४६०१५०
२८.	मुगु भन्सार कार्यालय, मुगु			
२९.	यारिनाका भन्सार कार्यालय, हुम्ला			
३०.	सती भन्सार कार्यालय, कैलाली		९८५८४८८४०९	
३१.	कैलाली भन्सार कार्यालय	०९१	४१७०९२	५२११४२
३२.	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय	०९९	४०२००६	५२२३१४
३३.	महाकाली भन्सार कार्यालय झुलाघाट	०९५	६९०८६३	६९०८६३
३४.	दार्चुला भन्सार कार्यालय			
३५.	लामाबगर भन्सार कार्यालय, दोलखा			
३६.	तातोपानी भन्सार कार्यालय	०११	४८०१३१	४८०१३४
३७.	त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय	०१	४४७०११०	४४७४४२६
३८.	रसुवा भन्सार कार्यालय	०१०	६७०१८२	
३९.	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय	०१	४४६२३८१	४४६२३८५
४०.	गौतम बुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय बिमानस्थल भन्सार कार्यालय	०७१	९८५७०५२३८३	
४१.	चोभार सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय	०१	५९१२३२८	
४२.	पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय बिमानस्थल भन्सार कार्यालय, कास्की		९८४६१०३१५०	

(च) मन्त्रालय अन्तर्गतका विभिन्न निकायको टेलिफोन नं. र फ्याक्स नम्बर :

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१.	नेपाल राष्ट्र बैङ्क(केन्द्रिय कार्यालय)	४४१०३८६	४४१०१५९
२.	राष्ट्रिय वाणिज्य बैङ्क	४२५२५९५	४२५२९३१

३.	कृषि विकास बैङ्क (केन्द्रिय कार्यालय)	४२६२६९०	४२६२९२९
४.	ऋण असुली पुनरावेदन न्यायाधिकरण	४२२४८९१	४२२४९११
५.	ऋण असुली न्यायाधिकरण	४४४१४१९	४४४१४१८
६.	नागरिक लगानी कोष	४७८५७८४	४७८४९४५
७.	बिमा समिति	४८११०५७	४८१०४९०
८.	राष्ट्रिय बिमा संस्थान	४२६२५२०	४२६२६१०
९.	कर्मचारी संचयकोष	५०१०१६५	५०१०२३०
१०.	साना किसान विकास बैङ्क (वित्तीय संस्थान)	४१११८२८	४१११९०१
११.	निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष	४४२१२४१	४४१०१२७
१२.	धितोपत्र बोर्ड, नेपाल	५५४१०५७	५५४१०५८
१३.	नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड	४२५०७३५	४२६२५३८
१४.	राष्ट्रिय बिमा कम्पनी लिमिटेड	४२५८८६६	४२५८७२१
१५.	नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड	४२१८४५८	४१०१५९३
१६.	सिडिएस एण्ड क्लियरिङ्ग लिमिटेड	४२३८००८	४२४०३५७
१७.	एम.सि.ए. नेपाल	४५४०९५१	४५४०९५२